

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tarif
și învolant.

Manuscrisele nu se în-
napoiată.

Constituanta.

Din mesajul regal se desprinde deplina valoare și siguranță a statului român.

Toate puterile iau în dreaptă considerare vigurosul stat dela Dunăre.

Pentru această strălucire externă să nu rămână însă numai o formă și pentru România să fie deplin pregătită pentru a corăspunde faptice aprecierilor din afară, se pretinde un lucru nepus de importanță: *consolidarea ei internă, întărirea țărânimii.*

Să fim sinceri și să nu ne lăsăm ademeniți de forme, de fasturi, de lingușiri ci să privim lucrul în plina lui structură internă cu tot interesul și cu toată bunăvoința.

România mai are mult până când se va putea numi cu adevărat un stat puternic.

Lipsa de consolidare internă, starea puțin măgulitoare a țărânimii nu ne dă nici decât sentimentul unei valori depline și al unei siguranțe definitive.

De aceea nu putem decât să salutăm cu toată sinceritatea și cu toată bucuria orice acțiune și mai ales actuala acțiune care înteste îmbunătățirea sorții economice și politice a țărânimii române.

Nu e nimica mai just decât schimbarea situației de azi într'adevăr mizere a celei țărânimii.

Ea e doar temelia pe care se întemeiază clădirea statului. Ea e susținătoarea adevărată și sinceră a acestuia.

În vremea de astăzi, când toate statele merg spre democratizare, când valoarea, siguranța și prestigiul statului atârnă dela bunăstarea și vigoarea mulțimii, a țărânimii, ar fi deadreptul dezastruos dacă reformele anunțate de actualul guvern român nu s'ar face trup.

Forța statelor de azi se întemeiază pe armată. Ea dă valoarea lor și statul care n'o are e desconsiderat și spus tuturor încercărilor de nimicire.

În vremurile vechi, când statul se răzima pe boerime și când Domnul trebuia să-și apere țara cu cei mai aleși supuși ai lui, atunci era justificată, avea un titlu de drept întinsa moșie a boerului primită în dar ca răsplăt pentru virtuțile sale războinice dela domn.

Dar astăzi?

Când armata țării o formează grosul populației ei, țărânimia; când puterea oricărei miliții este *infanteria* recrutată aproape exclusiv din flacăii dela țară și când astfel s'a desființat rolul de apărător exclusiv de țară al boerului nu mai putem înțelege o desconsiderare a celor mulți. E limpede că aceștia, adevărații apărători de azi ai țării trebuie să ia locul boierilor de odinioară. Pământul țării trebuie să fie al tuturor fără deosebire, căci astăzi *toți* sunt apărătorii țării. Acești *toți* și nu numai câțiva privilegiați fac astăzi statul.

E deci în interesul bineprimit al statului, ca acesta cu toată forța ce-i stă la îndemână să caute să-și acapereze și să-și nutrească toate acele resurse, din cari își estrage energiile sale reale.

Cari vor fi mijloacele, cum vor fi reformele, ce vrea să le întreprindă ori să le realizeze statul român pentru a se consolida cu adevărat, asta nu ne împoartă prea mult. Nici nu vrem să ne amestecăm prea mult în această chestiune. Sunt destul de patrioți frunțașii politice române și destul de cuminiți ca să găsească calea adevărată, care îi va conduce și-i va apropia de țintă.

Noi credem, că impunerea dării progresive asupra acelora cari sunt împotriva bunăstării țărânimii ar fi dus poate destul de repede la rezultat. Darea proporțională de azi face numai — dat fiind și sistemul politic informațiunea sa de azi — să dănuiască și mai departe nesiguranța de azi.

Dar — oricari ar fi mijloacele, un fapt e sfânt: țărânimii trebuie să i-se dea pământ și drepturi politice. Ș'aceasta în interesul superior al statului, spre binele și întărirea României.

Când chestiunea țărânimii din statul român va fi rezolvită, atunci va dispărea și mult discutatul semn al întrebării pe care poate cu prea mult esces de zel și-l pune ardeleanul calculat, netrecător de câteori e vorba de România.

Se va nivela astfel pe deplin armonia care trebuie să stăpânească sufletul Românismului de pretutindeni.

Iar noi ardelenii vom avea un argument puternic în luptele noastre împotriva oligarhiei din Ungaria, care ne înăbușe protestele cu pilda țărânimii din România și cu desnădăduita amenințare din 1907 a acesteia.

Constituanta care s'a convocat în mijlocul unei atmosfere prielnice sperăm că nu ne va înșela nădejdiile.

Neam de țărani cum suntem noi ardelenii dela Vlădică până la opincă vom aplauda din tot sufletul votul care va decide emanciparea țărânimii din Regat.

Conștiința puternică națională, care a prins a se înrădăcina în toate sufletele românești ține să se perpetueze printr'o ridicare, printr'o întărire și ajutorare cât mai efectivă a țărânimii. Căci vrem s'avem cea mai bună și cea mai sigură garanță că în viitorul, care se apropie încercat de multe și ciudate combinații, România își va ști impune într'adevăr valoarea sa.

Contele Károlyi ales deputat la Czepléd. Eri a fost alegerea de deputat la Czepléd, culbul opoziționalilor unguri. În lipsă de candidat a fost ales, cu unanimitate contele Károlyi, mireasa cuminte a partidului patruzecioptist-independentist democrat etc. etc, maghiar, care se află de prezent în volaj spre prairiile americane.

Din culinarele politice maghiare. Famosul deputat *Hármory* dela *Curtici* a ajuns iarăși într'o situație care, ca multe altele de acest fel pune într'o lumină vie buclăria infectă a politicii protecționiste ungurești. Advocatul din Budapesta *Dr. Nagy György* a dat contra lui recurs de incompatibilitate pe motivul plausibil, că numitul deputat și-a folosit magnificența pentru a câștiga licență de beuturi cetățenilor alegători. Avocatul Nagy aduce cazul lui *Nicolae Mladin* tot din *Curtici*. Am relevat faptul sperând, că pertractarea cazului o să-l afle pe Magnificența Sa dl *Hármory* într'o bună dispoziție pentru a ni deslănuși în public cât mai multe jongleurii de acest fel, demascându-și complicită.

Cercușile de votare în comitatul Braşov. Ministrul de Interne a aprobat hotărârile adunării comitatului Braşov privitoare la stabilirea cerușilor de votare în cerușile electorale Feldioara, Satalung și Ghimbav.

deosebește mult de a noastră. Trebuie să fi cu mare atențiune ca să-l înțelegi cam ce vrea să zică. Totuși, când m'am reîntors la Abbazia, am întâlnit în munte un Român cu care m'am înțeles de minune de bine. Câteva cuvinte de-ale lor mi le-am însemnat: căne=brecu; ciorap=biciva; deget=jeajăt; aicea=ancea; mână=mdră; lepure=lepure, măgar=azinu; număr=lumdr, sticlă=sticlă, bună ziua=bură zi, vin=vir, bine=bire, alb=ab, pâne=pâre, frumos=mușat etc.

Foarte multe cuvinte de-ale lor samănă cu ale noastre, cum e opincă, păr, ochiu, nas, smochină, ureche, cap, casă, fată, fecior, lemn ș. a. ba au cuvinte de origine latină pe cari noi nu le avem din latinește, ci din alte limbi, dar au și multe cuvinte straine, mai ales slavone. N'au o regulă în limbă, sintaxă, morfologie, conjugare, declinare și prin asta se deosebește mai mult de limba noastră. Nu-i mirare că ne deosebim atât de mult, căci ei n'au școală, n'au biserică, n'au dascăl, n'au preot, n'au nimic, numai ei singuri sunt aruncați între croații cari nu-i văd cu ochi buni. Unul mi-a arătat casa primarului, care urăște pe Român. E de mirat cum de mai trăiesc și așa. Poate și asta e o dovadă despre trănicia Românului ori unde s'ar

Programul partidului radical.

— Rezolvirea chestiunii de naționalitate. —

A spărut alaltăeri *Programul partidului radical regnicolar cetățenesc*, scos în tipar de însuși partidul și anexat la nrul de Duminecă al ziarului „*Vildg*”. Programul relativ e scurt, dar concis și îmbrățișează întreg materialul vieții publice de stat, pe toate terenele.

Partidul radical e *contrar socialismului și sistemului de federalizare a popoarelor*. El se năzuiește a schimba stările actuale și a rezolvi toate problemele statului — între cari e și chestiunea de naționalitate — cu ajutorul celui mai larg și solid *democratism*.

Introducerea.

Introducerea programului e scurtă, designând în câteva șire ceea ce partidul are să o ia pentru regenerarea Ungariei.

Iată ce se spune în ea:

»Situației grave de azi a Ungariei nu se poate ajuta altcum decât cu o *politică radicală*, care are să vindece prin reforme radicale ranele sângerânde ale țării.

Mizeriile provin din patru cauze principale: *din starea înapoiată a libertăților personale și politice, a producției economice, a forțelor spirituale și morale și din dependența colonială a țării*. Metoda de sanare trebuie să năzuiască a elibera și a întări forțele materiale, spirituale și morale încătușate și a asigura independența țării.

Cuprinsul programului.

Conform celor amintite în Introducere, pretențiile partidului radical sunt grupate în patru capitole, cari cuprind toate exigențele unui stat civilizat și modern.

Titlul capitolelor ne arată deja în general chestiunile și problemele, ce vrea să le rezolve partidul radical. Neavând loc azi pentru a publica programul cel puțin în extras mai lung, dăm aci titlul capitolelor și apoi textul referitor la chestiunea de naționalitate.

În capitolul prim se fixează:

Întărirea libertăților publice și a drepturilor personale, în 7 puncte.

În cap. al doilea se arată *desvoltarea vieții economice*, în 9 puncte.

În cap. al treilea se înalță pentru *desvoltarea forțelor spirituale și morale*. Capitolul are 4 puncte, dintre cari în p. 2 se tratează chestiunea de naționalitate.

În fine cap. al patrulea se ocupă pe scurt cu creșterea unei situații mai

independente a țării, prin democratizarea diplomației austro-ungare etc.

Chestiunea de naționalitate.

Partidul radical contemplează rezolvirea chestiunii de naționalitate după dispozițiile, pe cari le dăm în traducere fidelă, de-oacamată fără comentariu în merit.

Iată acest punct al programului, care ne interesează în deosebi:

În chestiunea de naționalitate suntem stăpâniți de ideea, că creșterea păcii cu naționalitățile este în interesul fiecărui om muncitor, adică o condiție prealabilă, care nu poate lipsi dacă voim ca statului ungar să-i fie asigurată existența și progresul. Dar pacea nu se poate realiza decât pe baza adevăratei democrații și a culturii poporului, în spiritul egalității de drept și al umanismului, de care e pătrunsă legea noastră de naționalitate, inspirată de Deák și Eötvös. Legea aceasta trebuie să o introducem în circulația sângelui vieții, să o desvoltăm conform cerințelor timpului modern, adică pe baza democrației comune să satisfacem tuturor pretențiilor îndreptățite culturale și de limbă ale cetățenilor noștri nemaghiari. Natural că acestor pretențiuni, cari congruiază fără pedecă principiul unitatei statului modern de drept.

Mai înainte de toate trebuie să îndestulăm în limba maternă necesitățile primordiale culturale, administrative și de drept ale marilor masse de popoare.

Sistemul federalismului în Ungaria ar retrograda în mod simțitor cultura și democrația. Din contră, autonomia comitatensă — dacă aceea s'ar transforma din oligarhia nemeșască și plutocratică în democrație veritabilă — ne dă fără nici o sguduire posibilitatea, ca poporul de naționalitate să nu se simtă nedreptățit pe nici un teren din cauză, că limba lui maternă nu e cea maghiară.

Acest spirit al democrației, al culturii și al înțelegerii comune vă întări, în mod extraordinar conform convingerii noastre, eghemonia culturală pacinică a maghiarimii. Naționalitățile nu vor mai con-

curat și mi-a strâns mâna cu putere. Iată un Român din Istria care vrea să trăiască ca Român.

Dar durere, Românii din Istria sunt în agonie. Massa cea mare de slavii în care trăiesc, înghițe încetul cu încetul. Ei nuși dau sama de aceasta și pe urma lor nu plânge nimenea căci bunii Români nu merg la ei să-i cunoască. Ungurii au avut oameni cari s'au dus până în Asia, de au căutat *urmele* neamului lor de acum o mie de ani, iar noi nu mergem nici până în Istria să cunoaștem niște Români *cari mai trăiesc încă* și pe cari, dacă am avea voință, i-am putea face Români și mai buni. E păcat să lași un popor să moară, dacă el vrea să mai trăiască! Câți Români au fost să-i vadă pe acești frați nenorociți ai lor? Ei poți număra pe degete. Câți așa suntem noi, nepăsători și prin nepăsarea noastră ne-aducem toate nenorocirile asupra capului. Câți Români nu trec prin Lovraua, Abbazia și Fiume, dar niciunul nu se gândște că dincolo de munte sunt niște Români cari strigă după ajutor!

Eu mă simt mândru că am putut cunoaște o parte din acești Români și aceasta a fost prima mea călătorie la ei, dar nu va fi ultima!

La Românii din Istria.

De Eugeniu Dobrotă, stud. med.

Vara aceasta mi-o petrec pe țărmul Mării Adriatice, la Abbazia, un loc încântător la poalele muntelui Maggiore, plin de verdeață și de... Jidani din Budapesta, veniți aici în vilegiatură. Sunt și reprezentanți de-al altor popoare dar ei duc recordul. Românii sunt rari.

Aici suntem în Istria și mi-am adus aminte că aici se află Românii atât de depărtați de frații lor. De mult timp m'a cuprins un dor de a merge să-i văd și să-i cunosc, până vor mai trăi. Fîindcă sunt atât de aproape de ei m'am dus într'o zi într'un sat locuit de Românii istrieni. În »Monte Maggiore» sunt șapte sate românești, dar eu numai într'unul am fost, în *Sușnevița*. Dela Abbazia până la Lovrana e cale de zece minute cu vaporul, iar de acolo e șosea bună care duce peste »Monte Maggiore» până la *Sușnevița*. Cu trăsura drumul acesta îl faci în două ore și jumătate, un drum care trece prin cele mai frumoase locuri ale Rivierei austriace cu o panoramă admirabilă asupra mării Adriatice. Este o călătorie de plăcere pentru un oaspe al Abbaziei sau Lovranei.

Satul *Sușnevița* e așezat în partea de cătră apus a muntelui Maggiore la poalele lui și nu-l vezi, decât abia când ești aproape în el. Ce observi mai întâi e biserica croată care în vârful turnului în loc de cruce are un parafulger și un coccoș de fier. Strășnicii creștini nu-i vorbă!

Aici locuiesc, după cum mi s'a spus peste cincizeci de familii române. În celelalte sate numărul lor e mai mic. Pământul e sărac — cât am mers până la *Sușnevița* n'am dat decât de stânci — iar Românii din Istria se ocupă mai mult cu cărbunăria. Dacă cunoști pe Românii aceștia, adeseori îi poți vedea la Fiume vânzând cărbuni.

Am vorbit în *Sușnevița* cu Românul *Giuseppe Kärčulić*. Cum a știut că s' Român, prima vorbă i-a fost: *unde-i Burada?* — Teodor T. Burada a fost de mult într'o călătorie de studii la Românii aceștia. A edat niște cărți, una despre Românii din Istria, alta despre Românii din Dalmatia. În *Sușnevița* a stat zece zile și'n zilele acestea a cunoscut pe Românii de-acolo, le-a cântat cântece românești, le-a jucat românește și-a petrecut cu ei, iar aceștia atâta i-au îndrăgit încât acum după șaisprezece ani îl auzesc și mă întrebă dacă urai trăiește sau e mort?

Limba Românilor din Istria se

sidera maghiarimea ca o opresoară de limbă streină, de care se separă cu dușmănie. Vor privi-o drept un soț de-arme, care le hărăzește mai mare libertate și fericire, vrednică de iubire și imitare și își vor însuși după putință cu plăcere și zel limba aceea, în propriul lor interes. De altă parte trebuie să nizmim, ca inteligența maghiară să învețe pretotindena limba acelei popor în mijlocul căruia trăiește.

Statul să nu împedecă străduințele culturale ale naționalităților, ci să le ajute din sursele sale, fiind convins, că și dezvoltarea culturii nemaghiare în rezultatul ei final mărește forțele economice și spirituale ale Ungariei. Trebuie cassată politica deformată actuală de colonizare și să ne dăm silința, ca **poporul agricultor fără deosebire de limbă, să poată ajunge la pământ.**

Incheierea.

Programul se incheie cu câteva șire, în care se accentuează că progresul nu se poate face decât prin reforme mari și prin transformarea radicală a instituțiilor actuale.

Știm noi — se zice apoi — că programul nostru nu se poate realiza de azi pe mâne, dar știm și aceea, că nu e o utopie, nu cuprinde nimic, ce nu s'ar putea realiza prin **munca rezoluță și curajul netălmănit al unei singure generații.**

Programul acesta înseamnă așezarea bazelor unei Ungarii, cu cetățeni liberi și egali.

Incurajarea la luptă și încrederea în triumful cauzei, ce transpiră din întreg programul noului partid, trebuie să ne dea și nouă curaj și îndemn a lupta cu energie și tot cu mai mare avânt pentru intruparea principiilor partidului nostru național.

Sașii și reforma administrativă.

Depunerea pe biroul camerei a proiectelor privitoare la statificarea administrației produsese mare consternare cu deosebire în sinul Sașilor noștri cari, fiind atotstăpânitorii în comitatele săsești, își vedeau prin aceste proiecte zdruncinată pozițiunea preponderantă în administrația acestor comitate.

După prima spalmă Sașii încep acum să se reculegă. Ziarul »Sleb. D. Tageblatt« a deschis o discuție publică în jurul acestor reforme invitând pe fruntașii sași să-și spună cu toată franchețea părerile în fața statificării iminente. Apelul a și avut răsunetul dorit, căci zilnic vedem publicate în coloanele ziarului amintit păreri — venite din partea oficialilor sași — cari aproape toate culminează în propunerea, **ca Sașii să nu se opună proiectelor amintite.**

Sunt caracteristice cu deosebire motivele înșirate în numărul de ieri al »S. D. T.« — 30 la număr — de deputatul saș Dr. Rudolf Schuller, pe baza căruia acesta pledează pentru statificarea administrației comitatelor. Spicim câteva din aceste motive, cari sunt caracteristice pentru situația piezișă, în care au ajuns Sașii grație politicii lor circumspete. Iată-le:

Pct. 5. »Nu există nici o îndoială, că abstarea dela statificare este pentru noi pe durată împreună cu mai mari pericole, decât numirea. Din punctul nostru de vedere trebuie să ne fie funcționarul numit, care e pendent numai de guvern și prin urmare mai capabil pentru un procedeu drept, cu mult mai plăcut decât funcționarul de naționalitate română, care atarnă dela grația poporului și care a fost ales ca reprezentant al contrastelor de interese. Eu pot să apreciez deosebit de mult calitățile etnice ale concetățenilor noștri români și știu, că există funcționari români eselenți ineccepționabili în ce privește obiectivitatea lor. Cu toate acestea nu e de negat, ca regula, în caracterul poporului românesc o anumită **trăsătură subiectivă unilaterală mai puțin capabilă pentru o judecată obiectivă.**

Pct. 6. »In comitatul Bistrița-Năsăud majoritatea numărului alegătorilor este astăzi nesăsească; în ce privește pe Sașii din Orăștie deasemenea, Târnavamă mică numărul deasemenea o minoritate săsească, a cărei postulate vor fi considerate mai curând de către con-

trală decât de către clicile comitatense. Brașovul este în privința numărului alegătorilor deasemenea în minoritate. Cu toți viriliștii legea nouă electorală va necesita compromisiuri, pentru a dispune de-o majoritate. In comitatul Sibiuului numărul alegătorilor sași a ajuns la jumătate (50.8) și scade, de sine înțeles, an de an. Rămâne prin urmare deocamdată singur puternicul comitat al Târnavei mari, astfel încât, refuzând reforma administrativă, vom face nu politică săsească ci politica comitatului Târnavamare.

Pct. 11. »Statificarea administrației contribuie desigur la întărirea poziției de putere a Maghiarimei, ba și mai mult. In fața înmulțirii numărului alegătorilor este statificarea administrației așezând o condițiune primordiale pentru menținerea poziției de putere a poporului maghiar, dar menținerea acestei poziții **sace și în interesul nostru.**

Pct. 21. Reforma administrativă nu se poate opri. Opozițiunea noastră (a Sașilor) încă n-o poate opri.

Pct. 22. Eșirea noastră din sânul partidului muncii ar nimici întreaga noastră poziție, pe care ne-am creat-o printr-o muncă asiduă de ani etc.

Am ținut să cităm din cuvânt în cuvânt câteva din »motivele« deputatului Schuller, ca să arătăm cum »prelucra« oficialii sași, poporul săsească și opinia publică săsească în ajutorul intrunirii comitetului central săsesc, convocată pe 3 Iulie a. c. la Sibiu, care va avea să clarifice poziția Sașilor față de statificarea administrației.

Groaza de Români și lipsa de conștiință națională — firul roșu al politice. săsești — iată lozincile cu cari șefii politicei oficiale săsești caută să desmante poporul săsesc de la lupta sa în contra reformelor administrative. Trist dar adevărat!

Bulgarii supărați foc...

Cum își manifestă Bulgarii recunoștința față de Monarhie.

Pe cât de rezervată era presa bulgară în ajunul vizitei Țarului la Constanța, pe atât de măhnită ba chiar furioasă se arată acum după întrevvedere. Vizita Țarului pare a fi deschis din nou rănile sângerânde pricinuite de al doilea război balcanic și zărele bulgare își revarsă acum potop tot năcazul și toată ura asupra acelora, pe cari li consideră de pricinuitoarii desastrului lor, uitând că Bulgarii înșiși sunt cei mai vinovați pentru catastrofa care i-a ajuns.

Ținta atacurilor presei bulgare nu este numai Rusia și România ci și **Austro-Ungaria**, marea protectoare a Bulgariei în decursul războiului balcanic. Monarhia austro-ungară, ajunsă într-o situație piezișă față de Români a în urma sprijinului acordat Bulgariei în decursul crizei balcanice, își primește acum »răspalta« Bulgarilor, cari scot la iveală rolul **mistificator și incapacitate** Austro-Ungariei.

Iată recunoștința Bulgarilor! Contele Berchtold va trage oare învățăturile de lipsă din atitudinea celor giuguliți și protegiați de el ?

Ziarul »Balcanska Tribuna« scrie între altele:

»...La Constanța nu numai că nu s'a hotărât revizuirea tratatului de pace dela București și Incorporarea Macedoniei, dar ceva mai mult România și'a consolidat în mod tragic situațiunea de semi-mare putere, devenind factorum în deslegarea diferendelor ce eventual s'ar produce între statele din Balcani.

»Făcut-a ceva diplomația austro-ungară, să anihileze influența mereu crescândă a României, în dauna noastră? Nul pentru că nu putea să o facă!«

Ceva mai mult, **Austro-Ungaria caută astăzi din nou prietinia României, gata a ne sacrifica pe noi.**

»Și în așteptarea acestei eventualități, **protectoarea Bulgariei, în sprijinul căreia pusese atâtea speranțe guvernăntii noștri, privește impasibilă la ridicarea României, din interes sau teamă, aceasta nu o putem ști.** Iată dar că politica externă a guvernului bulgar, departe de a ne aduce foloase, a ridicat România, la importanță și rangul de mare putere în Balcani»

Ziarul guvernamental »Dnevnic«, înregistrând numirea Țarului Nicolae ca comandant al regimentului 5 de roșiori român, cu ocazia vizitei sale la Constanța, spune că acest lucru cons-

titue o **sfidare la adresa Bulgariei** atât de greu lovită prin tratatul de pace de la București.

Faptul că Țarul a fost numit comandant al primului regiment român ce a încalcat teritoriul Bulgariei — spune mai departe ziarul »Dnevnic« — e o **necurătoare** pe care noi nu o vom uita așa de curând.

Ziarul »Cambana«, ale cărui legături cu cercurile militare bulgare superioare sunt bine cunoscute, spune că armata României trebuia feliicitată de împăratul Rusiei pentru **jaful** comise în Bulgaria, având ca adversari femei și copii.

Ziarul țese apoi o serie întreagă de deștațeluni și orori imaginare în sarcina trupelor române, arătând că acestea au mers până a fura **icoanele din paraclisele rușii din jurul Plevnei**, pe care le-au dărâmat aproape etc. etc.

Cu patru milioane mai mult. Sâmbătă a ținut comisiunea financiară și justițiară a camerei o ședință comună, în care s'a votat proiectul pentru **urcarea competențelor procesuale**, sau cu alte cuvinte scumpirea timbrelor pe actele de proces. Raportorul Kenedi a accentuat, că urcarea e moderată, aducând statului un venit nou de abia 4—5 milioane pe an, față de 18—20 milioane, ce intrau până acum. A spus apoi, că urcarea prețului timbrelor e mai simțitoare la procese de peste 1000 cor.

Cu aceasta să se mângâie cetățenii!

Noi însă, tocmai din motivul a-căstui urcări a șeselor de proces, rugăm din nou poporul nostru a se feri cât se poate de procese. Preoții și alți fruntași ai noștri să siătulască poporul în direcția aceasta, arătându-i urcarea prețului timbrelor.

O conferință importantă

a ținut alături la Petersburg ministrul de externe Sasonov cu reprezentanții marilor Puteri asupra situației în Balcani. In urma acestei conferințe s'au trimis instrucțiuni reprezentanților Rusiei la Durazzo, Atena și Constantinopol.

Externe.

Albania

Situația la Durazzo e încă tot nelămurită. Tratatul de pace cu răsculații, pe cari le-a inițiat deasfădată însuși principele Wilhelm, n-au adus nici un rezultat. Răsculații nu vreau să estradze armele și cer ca timp de 10 ani să fie liberați de dări și de serviciul militar.

In Durazzo continuă lucrările de întărire, semn că răsculații au o atitudine agresivă. Zărele italiene continuă să prezinte poziția principelui în colorile cele mai triste.

Conflictul greco-turc.

Intr'un interview acordat ziarului »As Est« regele Greciei a declarat, că Grecii nu voiesc să provoace războiul și că, chiar dacă ar fi constrânși să declare războiul, Grecia va face tot posibilul să restabilească fără vărsare de sânge pacea și liniștea. Intrebat asupra rezultatului unei intervenții a Puterilor mari regele Greciei a declarat că **Europa nu e îndejajuns informată asupra crizei actuale și că Puterile vor ajunge numai cu anevoie la un acord comun și unitar în ce privește intervenția lor în conflictul greco-turc.**

Războiul mexico-american.

Delegații nordamericani, intruniți în conferința dela Niagara, au declarat delegaților mexicani că, dacă nu vor ceda, mediațiunea se va suspenda.

Emigrarea Musulmanilor.

Se anunță din Canea că numeroase familii musulmane se pregătesc să părăsească Creta. Această mișcare de emigrare a elementului musulman ia proporțiuni în intericul insulei, unde agenții comitetului june turc străbat satele îndemnând pe musulmani să emigreze în Turcia asiatică. Această emigrare a musulmanilor din Creta dovedește lămurit că mișcarea de emigrare observată în Macedonia nu e deloc datorită purtării autorităților grecești, ci **execuția unui program ținând a aduna în Asia Minoră pe toți musulmanii cari trăiesc în țările creștine.**

In calea spre infaptuirea „ideii”...

— Cum va fi tradusă în practică noua lege electorală. — Incep comentariile oficiale. — Conscrierea alegătorilor. — Primele neleguri. —

După ce noua lege electorală, care a avut darul de a convergia în sine protestările unanime ale Românilor, a fost trecută în cartea celorlate legi atât de mărețe pentru noi, încep pregătirile pentru aplicarea ei în practică. Ministrul dela interne a dat un ordin autorităților, prin care le provoacă să se pregătească, pentru a putea fi mână de ajutor comisiilor de conscriere punându-le la îndemână mijloacele necesare.

Aceste comisii ar avea datorița să facă un **catagol complet al tuturor cetățenilor**, cari în urma noiei legi electorale și-au câștigat, ori li s'a menținut dreptul de vot. Conform numitului ordin primul izvor competent de orientare pentru aceste comisii ar fi autoritățile civile. Se admite însă, ca alegătorii, cari vor vedea, că deși au drept de vot sunt trecuți cu vederea din aceste liste, să-și reclame înscrierea.

Aici atragem atențiunea preoțimii și învățătorimii noastre asupra dispoziției făcută de noua lege, care sună astfel:

«Ori ce autoritate, oficialii publici, preoți, etc. sunt îndatorați spre a servi cu date despre alegătorii din comunele eventuale cercurile lor acestor comisii de conscriere»...

Aceasta e doar singura dispoziție, prin care se admite oare-cum și intelectualilor noștri un drept mai mult s'au mai puțin de ingerințe.

Acești intelectuali vor avea deci nu numai datorița impusă de lege, ci chiar o strictă datoriță morală față de neam interesându-se de soarta țăranilor noștri și provăzându-i cu instrucțiunile necesare pentru reclamarea dreptului de vot.

Să ne nizmim să parăm cât de cât loviturile ce se îndreaptă în contra noastră prin celelalte dispoziții ale acestei legi și mai ales prin dispozițiile așa zise «de caracter intim», cari vor urma de-ac în colo pentru dresarea micilor satrapi de provință.

O altă dispoziție prevăzută de acest ordin e, ca șefii de oficiu să-și înștiințeze ei singuri oficialii pentru ca să fie luați în liste. Și aici apoi-l-se dă teren să-și poată face de cap în dragă vole.

Prevedem seria nesfârșită de abuzuri injectate vieții publice din Ungaria feroțită. — Pareni-se, că spre acest punct gravitează întreaga lege introdusă cu atâta alai de făuritorii ei.

Ungaria birocrată va fi deci de acum înainte și mai comod la dispoziția cutărei și cutărei Escelențe dela interne. — Am vorbit de Ungaria birocrată pentru-că milioanele, cari muncesc pământul și așa sunt și vor fi disciplinate prin mijloace mai corăpunzătoare, dintre cari amintim pe lângă trupele bine dresate de jandarmerie și noua lege despre fabricarea spiritului, cu care ni-am ocupat în numărul trecut al ziarului nostru.

In urma nexului logic cauzal dintre aceste două legi, aceasta din urmă poate fi numită cu drept cuvânt un **apendice esențial** — sine quo non, — al noiei legi electorale.

Primul incident cu ocazia proiectului de elaborare a conscrierilor a avut loc între amplotații dela căile ferate ungare. — Aceștia puși într-o situație neplăcută pretinzându-li-se esamenul de scris cetit, de care și așa era condiționat oficiul lor au convocat o intrunire, în care să discute atitudinea, ce trebuie să o ia. — Atâta li-a trebuit șefilor. Fiindcă la aceasta intrunire aveau să se discute și unele chestii profesionale, cari se vede, că nu li era pe plac d-lor directori, aceștia pur și simplu au șters din lista **alegătorilor pe eei cari au luat parte la intrunire.**

Proba e bună, deci legea e și mai bună, iar pocnogul e după cum vedem — admirabil! — Azi ei, mâine noi. — Cât de multe, numai de-ac înainte.

Sonne de pace. In parlamentul german se va prezenta zilele acestea un nou proiect de lege, în urma căruia Germania își va mări contingentul de pace cu încă 35.000 oameni.

Intărirea alianței franco-ruse. Din Petersburg se anunță că în scrisoarea adresată președintelui republicii franceze, Țarul și-a exprimat mulțumirea pentru rezultate obținute de cele două State aliate, pentru apărarea națională și activitatea neobosită a armatei și marinei.

Iminenta întrevedere între Țar și Poincaré, e menită să dea o nouă întărire alianței, pentru propășirea ambelor State și întărirea păcii europene.

Cronică bucovineană.

Amintirea trațiilor Gerowsky. Trupa »P. Liciu în Cernaui. Omenie democrată sau păfanla d-lui Dr. Ghibu.

Cernaui 20/VI 1914.

Deși a trecut relativ destul de mult timp, decând frații Alexei și George Gerowsky au zis ziua'n amiaza mare »adloc« d-lui procuror general și celulei lor din închisoarea centrală din Cernaui, fără a le promite însă și o grabnică revedere, totuși și azi se mai discută cu multă pasiune, fuga lor așa de îndrăzneată.

Și nu arareori în toli discuțiilor, și-e dat să surprinzi un gest de admirație pentru curajul și sângele rece, ce au arătat acești doi frați în executarea planului lor de evadare, chiar din partea acelora cari li erau dușmani...

A fost în adevăr un act de o deosebită îndrăzneală evadarea fraților Gerowsky și tocmai din pricina aceasta, cred că se va mai vorbi încă mult despre ea în societatea cernăuțeană.

In schimb să pare că și ei nu ne-au uitat cu desăvârșire, cu tot raiul pământesc, de care se bucură, credem, în imperul moscovit. Din când în când au bunătaea să lae să sosească și pe la noi știri despre ei și despre locul unde inspiră în tihnă aerul binefăcător al libertății. Așa mai zilele trecute ziarul local »Allg. Zeitung« publicase o scrisoare alui Alexei Gerowsky, cel mai în etate dintre ei, cătră fostul lui apărător avocatul Hackmann. In această scrisoare Alexei Gerowsky, caută să-și justifice fuga, vezi Doamne, ca să nu apară înaintea lumii lași. Dar ori și cât s'ar opinti el, fuga rămâne fugă și sfântă-i zicala românească, că »fuga-i rușinoasă, dar e sănătoasă. Că a fugit, ca să nu-și pericliteze sănătaea, după cum scrie Gerowsky avocatului său, sau că a fugit de teama pedepsel, e indiferent, bine că i-a succes însă să »spele puțină« într'un chip atât de riscat.

N'am fost nici când încântat de ideile profesate de acești doi frați, am disprețuit chiar rolul de spion al pravoslavnicel Rusii, la care să dăduseră în timpul din urmă, a trebuit însă să admir în totdeauna perseveranța, sângele rece și lăcusința, cu care lucrau frații Gerowsky și despre care au dat, prin însași evadarea lor, o atât de strălucită probă.

Și presupun că împreună cu mine toți cari cunoșteau pe frații Gerowsky și felul lor de a lucra, li admirau, căci numai așa-mi pot explica de ce și acum, după ce de trei săptămâni nu mai sunt pe la noi, totuși se vorbește cu atât de multă pasiune despre ei în societatea cernăuțeană.

Din 14 l. c. am avut fericirea toți căli am fost și suntem așa de dornici de artă românească, să ne delectăm în admirabilul joc de scenă al trupei »P. Liciu« dela teatrul Național din București. Au venit și'n anul acesta, orodincioși tradiției moștenite dela neuitatul P. Liciu, artiștii teatrului Național din Buc, sub conducerea simpaticului C. Belcot, ca prin artă națională, să cheme la o viață românească, sufletele atât de cosmopolite ale multora dintre Români din »Dulcea Bucovina«. Și bine au făcut că s'au coborât între noi! Căci de când sunt ei printre noi, par-că suntem și noi mai Români ca până acum! Păcat însă, că așa de scurt timp, numai în 5 reprezentațiuni, am putut admira pe acești nelutrecuți apostoli ai Thaliei române.

Poate chiar acestei împrejurări este a se atribui faptul, ce de altfel e cam rar pe la noi, că la toate 5 reprezentațiuni, sala teatrului municipal era arhiplină. Seria reprezentațiilor s'a început cu poemul dramatic »Răzvan și Vidra al lui B. P. Hașdeu, s'au jucat apoi »Hamlet, «Păpușile», »La Turau Măgurele, «Deputatul Tatit »Telefonul« și »Năzbătitele Cleopatrei».

Programul nimerit întocmit a plăcut nespun de mult publicului nostru.

Nu mă simt eu chemat să fac critica jocului de scenă a artiștilor noștri...

Cetiam într'un număr mai recent al Gazetei un raport scurt despre o agapă dată de profesorii secundari...

S'o povestesc și publicul din Ardeal, poate chiar cu risicul să supăr pe dl. Ghibu prin această mică indiscrețiune...

Se înțelege, că la această clasă a așa zisilor <intelectuali> trebuie să socotim și învățătoria noastră...

Invățătoria noastră încă e ca și ceilalți <intelectuali> împărțită în 2 tabere: apărăriști și democrați.

După mai multe desbateri în ședințele precedente, congresul internațional al presei...

Al 16-lea congres internațional al presei, din Kopenhaga, confirmând deliberările sale anterioare...

Și-atât i-a trebuit dl. Onciul să constate, că pentru un apărărist să întrepune unul de peste hotare!

Dar dl. Ghibu, om caminte, a tăcut și deci n'a avut răra fericire să guste din ospitalitatea democratică...

Pentru ca să nu fiu acuzat de parțialitate redau literal din <foaia poporului> organul partidului democrat din Bucovina...

»O notă discordantă la reușita congresului l-a provocat incidentul Onciul-Ghibu, Sâmbătă sară în sala otelului Langer...

Sigur că epitele <palavragiu obraznic> etc. cu cari este gratificat dl. Ghibu, se reflectează așa de minunat asupra scriitorului lor...

E o nutcă necioplită <fără chip și frumusețe>, ca a ori și cărul democratic dela noi!

Dacă s'ar fi dus dela noi d-nul Ghibu numai cu această impresie ce a câștigat-o la Suceava, sigur ar fi rămas pentru vece desiluzionat de purtarea fraților din <Dulcea Bucovina>...

În Cernăuți, a dat peste altfel de oameni, cari prin amabilitatea lor față de dansul, l'au făcut să uite <omenia> democrațiilor noastre.

Adunarea populară se va ținea la toamnă. În ședința de ieri comisia emisă de clubul comitenz român brașovean...

Tot în ședința sa de ieri comisia a acceptat la propunerea Dl. Dr. N. Veerdea cu unanimitate proiectul de reorganizare al clubului politic român brașovean...

Congresul internațional al presei.

După mai multe desbateri în ședințele precedente, congresul internațional al presei...

Al 16-lea congres internațional al presei, din Kopenhaga, confirmând deliberările sale anterioare...

În aceeași ședință se face, între altele, propunerea ca să se intervină oficios în toate statele pentru acordarea de cărți de liber parcurs...

După terminarea ședinții, seara la 9 ore a avut loc o recepțiune la palatul regal, unde toți congresiștii, repartizați după naționalități...

— Sunteți singurul reprezentant al României? — Da, Majestate! — Nu face nimic, — continuă regele — sunteți reprezentantul unui stat brav, care a dovedit că a lucrat și lucrează.

Di Nicolau a fost apoi designat între cei 12 ziaristi cari au luat parte la masa regală; ceilalți membri ai congresului au luat masa în comun cu Mareșalul Curții.

După masă suveranul, întreținându-se din nou cu ziaristi, i-a pus dl. Nicolau întrebarea: Nu-i așa că clima și câmpiile noastre se aseamănă cu ale României?

La 10 ore, după ce MM. LL. au părăsit sala, toți ziaristi s'au prezentat la restaurantul <Tivolie>, unde se ținea banchetul oferit de damele daneze...

Aici dra Lili Sandholt a rostit în franceză, — mai apoi în limba română — un frumos toast la adresa României, pe care dl. Nicolau trimisul ziarului <Universul> îl dă în următorul resumat:

La această sărbătoare a presei nu a fost anunțată prezența femeii române. Deși n'am avut nici odată plăcerea de a vizita România, totuși cunosc așa de bine acest colț de pământ pitoresc...

Și acum cer indulgența reprezentanților d-stră ca să-mi îngăduiți a vă vorbi câteva cuvinte în limba română: »Vă rog să mă înțeați că nu știu limba poporului d-stră, dar așa cum pot vorbi, vă cunosc...

Din Turda.

— Librărie românească. — Expoziție de cusături și țesături țărănești. —

În drumul greu și spinos al întăririi elementului românesc în acest oraș locuit numai în o mică minoritate de ai noștri...

Nu e lucru mare, dar totuși trebuie să-l remarcăm. Importanța i-o dă faptul că e prima încercare în acest oraș de-a întemeia un modest cămin pus în serviciul lămurii cărții românești.

În zilele aceste dl. I. Peșcar fost culegător tipograf, a deschis și orașul nostru o mică librărie românească.

Nu se poate închipi entuziasmul ce-a cuprins pe cei puțini și idealisti când au văzut în vitrină o mulțime de cărți românești și au putut să-și cumpere o carte românească...

Atârnă dela sprijinul ce-l vor da în linia primă intelectualii români din oraș, apoi preoții și învățătorii din comuna din împrejurime...

Imi închipi, că preoții vor vesti dela altar poporul acest eveniment cultural și îl vor îndemna ca mergând la Turda să cerceteze negreșit și prăvălia românească de cărți...

Să sprijinim pe librarul nostru. E o datorie față de cultura noastră națională care în acest ținut e cam înapolată.

În zilele trecute comitetul despărțământului Turda al <Asociațiunii> publice un apel pentru o expoziție de cusături și țesături țărănești...

La dorința mai multora, cari au aflat termenul de prea scurt ca să se poată face un lucru bun, s'a amânât ziua expoziției pe Sântă-mărie, adevă 28 August s. n.

Cu prilejul acestei expoziții se va ținea adunarea generală a despărțământului. În cadrele acestuia se vor aranja și alte serbări populare...

Apelăm la intelectualii din împrejurimea Turzii și mai ales la doamnele și d-șoarele noastre ca în înțelesul apelurilor și instrucțiilor ce le vor primi în curând și dela <Reuniunea femeilor române> să se apuce de lucru...

Coresp.

ȘTIRI.

— 10 Iunie 1914.

Știri din România. Ministerul lucrărilor publice a hotărât să reorganizeze școala de poduri și șosele din București...

D-l colonel T. Herescu, comandantul regimentului 5 de roșiori, care după cum se știe a primit numele de <Împăratul Nicolae al II-lea>...

Balkanla. Cu acest titlu a început să apară în Roma o revistă ilustrată a țării Balkanice, cu cuprins politic, financiar și literar...

Roșu-galben-albastru. De astădată însă nu e vorba de culorile naționale românești, ci de culorile orașului Budapesta...

Știau, se vede, Croații, că în țara ungurească nu-i este dat flecăruil muritor dreptul de a purta acele culori, cari, dacă nu lucesc pe pieptul unui ungur, însemnează: <demonstrație>...

Ziarele ungurești remarcă acest caz, exprimându-și indignarea față de purtarea croaților, dar uită că dacă același croați comiteau același lucru față de panglicele în aceleași culori...

Din Blaj ni se scrie: Sâmbătă în 20 Iunie la orele 2 seara s'a ținut în sala de gimnastică din Blaj un examen-concert cu concursul elevelor de piano...

Un atentat a avut loc alaltăieri, în Paris, contra baronului Henric Rothschild. Pe când acesta eșise dela o reprezentare de operă...

Pentru ajutorarea unei biserici. Primim din partea comitetului parohial al bisericii gr. or. <Sf. Ilie> din Timișoara...

Concursul aviatic dela Aspern. Alaltăieri s'a început, la aerodromul din Aspern, concursul internațional de aviație...

Concursul aviatic dela Aspern. Alaltăieri s'a început, la aerodromul din Aspern, concursul internațional de aviație...

D-l colonel T. Herescu, comandantul regimentului 5 de roșiori, care după cum se știe a primit numele de <Împăratul Nicolae al II-lea>...

Știri mărunte. În urma ploilor continue alaltăieri au avut loc noi prăbușiri de teren în bulevardul Haussmann din Paris.

În Geraf a fost arestat deputatul socialist Elgg, la a cărui locuință au fost găsite documente cari arată că dansul era în serviciul de spionaj al unui stat străin.

Se anunță din Peking, că o expedițiune științifică germană, care în 20 Mai plecase, cu douăzeci de cămile, din Kalgan spre Urga...

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Urania-Kino. Din cauza esuării filmelor comandate de stabilimentul Urania-Kino șosec neregulat...

Aviz. În chioscul Bellevue pe promenadă Mercuri va concerta capela lui Gălușca dela 4—7 ore.

Cărți și reviste.

O carte prețioasă. În editura <Revistei economice>, a apărut N-rul 15—18 din <Biblioteca Băncilor Române>...

Având o literatură economică de specialitate așa de nelămurită, volumul de față umple un gol simțit, căci nu numai ne îndreptează scăderile, dar ne călăuzește pașii și ne îmbogățește cu cunoștințe superioare...

ULTIME ȘTIRI.

Durazzo, 23 Iunie. Principele Albaniei a numit pe Mehemed-bey ministru de interne. Incidentul provocat de arestarea colonelului Murichio se poate considera ca aplanat.

Petersburg 23 Iunie. Doi aviatori militari, căzând dela o înălțime de 60 metri, au murit.

Atena 23 Iunie. Foaia oficială publică legea privitoare la cedarea insulei Sasseno Albaniei.

București, 23 Iunie. În ședințele de ieri ale camerei și senatului au fost la ordinea zilei mai multe interpelări și discuții în jurul validării unor mandate de Senatori.

Belgrad, 23 Iunie. Conducătorul de tren, care a molestat pe regele Ferdinand în decursul călătoriei sale prin Sârbia, a fost dimis din serviciu.

Chicago, 28 Iunie. Un leu, evadând dintr'o menagerie a produs în populația orașului o panică grozavă. În cele din urmă leul a fost împușcat de soldați.

Zarskoje Selo, 23 Iunie. Regele Saxoniei a pleat spre Dresda.

Laibach 23 Iunie. Guvernul a interzis ținerea congresului Sokoliștilor pe motiv, că la acest congres participă și societăți străine...

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Brăncuș & Comp Redactor responsabil: Ioan Brotoea.

Restaurant-grădina „Schneiderzwinger“

ângă băile săsești. — Târgul Callor.

Bucătărie escelentă ardelenască. Se pot face abonamente la prânz săptămânal și lunar. Prânz pe zi (supă, rasol și friptură după listă) 1 CÖR. 20.

Bere proaspătă, vinuri bune. Serviciu prompt.

Rog, ca on. public și stim. oaspeți din România să-mi sprijinească întreprinderea mea.

Cu stimă Traian Surd, restaurator

Dinți

și dantură completă
fără pod, tragere de
dinți, plombare, co-
roane de aur și po-
— duri de aur. —

Gerő Arthur
Technic de dinți diplom.
Str. Vămei Nr. 31.

Expertize croitorie încredințat de Minister Pregătește în atelierul propriu **Haine de Domni** din stoffe mod-
cu lucrători de primul rang **ne indigene.**

Tellmann Béla

37-50 Confectionare de mantale englezești pentru dame și costumuri.
Pentru studenți și orășeni prețuri moderate.
Comandă din provincie se execută, fără a lua măsură cu garanție.

Salon de modă în BRAȘOV
râncosloșii Co. Intitărău Callesseupra magr. Săché

S'a deschis!

Atelierul de fotografie „SOLE”

Aranjament de tot modern.

Tel. 620. — Strada Vămei Nr. 19. — Tel. 620.

„TRANSSYLVANIA”

bancă g. m. de asigurare, Sibiu (Nagyszeben)
recomandă încheierea de

Asigurări pe viață

in condițiunile cele mai favorabile.

Pentru proști și învâțători români gr.-or. dela școalele
confesionale avantagii deosebite.

Special de remarcat sunt combinațiunile următoare.

Asigurări mixte cu restituirea intere- reselor de 3% garantată.	Asigurări de pensii simple combinat cu asigur. unui capita
Asigurări simple și mixte cu parti- cipare la câștig de 40%.	Asigurări mixte cu plățirea necon- diționat de 2-ori a capitalului

Asigurări de foc

deasemenea foarte ieftine.

Dela existența „Transsylvaniei” s'au plătit din partea ei:

Capitale asigurate pe viață.	Cor. 5,7558,58-27
Pagube de foc	5,635,328-12
Sumele asigurate pe viață erau cu fi- nea anului 1913	12,067,702—
Asigurări de foc	144,436,366—
Capital de fondare și rezerve,	2,696,458—

Informații și prospecte se dau gratuit prin direcțiune în Sibiu
prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, și Cluj
cum și prin toți agenții din comane.
Agentura principală pentru Brașov se află la d-l
H. Herman, Strada Porții Nr. 51.

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se
— primesc în condiții favorabile în serviciul institutului. —

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcănă Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentu
meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pom-
poase și mai simple **cu prețuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid
hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal**
și **imitațiuni de metal și de lemn deștejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plăntici** cu
cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre
proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vânat
pentru **copii**, precum și cioclii.

Comandă întregi se execută **prompt și ieftin**, iau
asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La cazuri de moarte a se adresa

E. Tutsek.

Telefon interurb. 405.

24-15.

Publicațiune.

Eforia școalelor centrale gr. or. ro. n. din Brașov publică concurs pentru demolarea celor două case situate în Str. Șirul bisericeii 5, în condițiunile următoare:

1. Antreprenorul să obligă a demola ambele case până în temelie și a curăți locul de tot materialul și șutul produs la demolare. Demolarea să poată începe la 16/29 Iunie s. n. 1914 și trebuie să fie terminată cel mult până la 3/16 Iulie s. n. 1914.
2. Materialul vechiu scos din aceste case rămâne proprietatea antreprenorului.
3. Toate formalitățile legale și riscurile împreunate cu demolarea cad în sarcina antreprenorului.
4. Pentru darea în antreprisă să publică licitațiune cu oferte închise, cari trebuie înaintate cel mult până la 14/27 Iunie s. n. 1914. **10 oare a. m. în cancelaria Eforiei școlare.** Ofertele vor avea să conțină 10% vadiu din suma oferită ca echivalent pentru materialul rezultat din această întreprindere.
5. Înainte de începerea demolării antreprenorul va depune la casa Eforiei școlare întregă suma oferită ca răscumpărare pentru material.
6. Dacă s-ar întâmpla să se găsească vre-o comoară sau alte lucruri de valoare în zidurile și temeliele demolate, antreprenorul n'are nici un drept asupra lor, ci ele rămân proprietatea bisericeii Sf. Nicolae ca proprietară a caselor. Brașov, în 7/20 Iunie 1914. Eforia școalelor centrale gr. or. române din Brașov.

„ECONOMUL”
institut de credit și economii, CLUJ

CONCURS.

Pentru postul vacant de dirigent al filialei „Economului” din Gherla se publică concurs cu terminul de 15 Iulie n. 1914.

Petenții vor precisa înșiși minimul retribuțiilor (salar și bani de quartir), la cari reflectează și vor avea a'și instrui petețiile cu documente despre pregătirea teoretică și practică. „Direcțiunea Economului” în Cluj.

De închiriat

O **prăvălie** cu licență de tutun și sare în Șinca nouă (Uj Sinka).
Reflecții să se adreseze proprietarului **Filon Flucus** în Șinca nouă Nr. 10. 3-3

Atelier pentru fotografii moderne, artistice și pictură.

P. T.

Avem onoarea a aduce la cunoștință că am construit în

Brașov, Strada Prundului Nr. 45

un atelier mare și modern. Bazați pe cunoștințele câștigate în țară și străinătate. cu deosebire în poziții ca colaboratori în mai mulți ani în ateliere renumite alui Pietzner c. s. r. fotograf de curtea imp. în Viena—Uher și Strelisky—Budapest oferim în toate ramurile Fotografeii și picturii lucrări numai **de clasa primă.**

Învităm On. public a visita atelierul sprijinind întreprinderea noastră. Ca se introducem lucrările noastre vom face concesii favorabile și în privința prețului.

Cu toată stîna

Gaby și Grete Greiner.

Telefon pentru oraș și împrejurime Nr. 322.

Atelier pentru fotografii moderne, artistice și pictură.

MIHALY JENŐ

CROITOR DE HAINE BARBĂTEȘTI MODERNE.

BRAȘOV, Târgul inului Nr. 26, etajul I.

aduce la cunoștință On. public, că pe lângă croitoria pentru bărbați, am înființat și

Croitorie pentru dame.

Confectionez ori și care îmbrăcăminte pentru dame, costume, bluze, rochi după cea mai nouă modă, pe lângă prețuri moderate.

Cu ocaziunea sezonului ce se apropie rog sprijinul Onor. public pentru amândouă întreprinderi.

Cu distinsă stimă **MIHALY JENŐ.**

Nr. 6521/1914.

Fondată 1823.

Fabrici de postav, stoffe de modă și tricotați.

Wilhelm Scherg & Cie.

produc din lână curată, de calitate prima clasă,
Stoffe de modă pentru bărbați de tot felu și pentru ori ce scop. Stoffe pentru costume de dame de o calitate și cu desen. Stoffe de uniforme pentru ofițeri și ampocești. Loden impreguabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pleduri pentru călătorie. Coperte de pat, Cergă pentru trăsuri; pentru cai, Covoare și castorjachete.

Exclusiv nume fabricate din fabricile noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.
De multeori premiate cu cele mai mari prețuri.

Magazinul de vânzare: Brașov
Plaza Franz Josef. 2-25

Stabilimentul de hidroterapie

al Eforiei școalelor centrale gr. or. române din Brașov (în edificiul Băii de aburi, Brașov, Strada Prundului Nr. 4) s'a deschis în 2 Mai st. n. a. c. Medicul dirigent: **Dr. G. Baiulescu**, dă consultațiuni în fiecare zi dela orele 7-9 a. m. și 4-5 p. m.
Administrațiunea băilor. 9-25

Anunțuri

primește Administrațiunea **Gazetei Transilvaniei** cu prețurile cele mai **MODERATE.**

Abonamentele la

„Gazeta Transilvaniei”,

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.
Adminstr. „Gazetei Transilvaniei”,